

In jaz zase vsaj vem:
kadar bo zvrhana kupa življenja bolečin,
takrat me ded pokliče prav iz groba globin
in v sladko naročje se bo vrnil Tvoj izmučeni sin.
In tedaj, Loka, za večne čase ga boš privila nase.

(*Napisal Jan Plestenjak*)

V Skalicah

Tu v Skalicah radujem
igranju se valov,
bedeč sanjaje priča
povodnih sem godov.

Rusalke sem jaz videl,
njih petje čul in smeh.
Ob vodi njih plesove
po mokrih gledal tleh.

In zopet slišim pesem,
odmeva temni les;
to niso bile sanje,
pojo rusalke res!

Glasovi omamljivi,
očaran k vam hitim,
da v harmonijo vašo
od blizu se vtopim.

Grmovje vstran odgrnem
in pomolim obraz:
rusalke cvetolike,
o vidim, vidim, vas!

O ne! — Rusalke niso
te deklice mlade,
to vrle so Ločanke,
ki rake tod love.

(*Spisala Lujiza Pesjakova, Vrtec 1875*)

Loški napisi

Ob vhodu (Plevna)

O popotnik, tu zavri, postani,
vsemu svetu našo reč oznani:
tisoč let nas je gonilo, trlo,
pa nas vendarle še ni požrlo.

Štemarski kostanji (Ob Groharju)

Tu smo stali: rod na rod
v naši si senci otiral je pot.
Preden nas je cestar izbrisal,
nas je Ivan za večno narisal.

P. Romuald

Tuki pupisol sim ta Pasion
oli trpejne našiga Krista,
gori uživam jest boži lon,
tebe pa čaka krempeljce mifista.

Kapucinarski most

Jaz sem trden most,
kakor kamen-skala kost,
z brega v breg se nosim:
kar za mano — prosim!

Per me si vá

Skoz mé se grè mimo duhov kosarne,
skoz mé se grè kraj lurškega studenca,
skoz mé se grè do omana, kovarne.

Plàc pozimi (Ob Groharju)

Ali to ni Loka v snegu,
to so le željé na begu,
to so želje, upi strti,
to so le željé po smrti.

Noč na Placu

Ko pride noč, sodruga poezije —
ah daj no, dragi, to so fantazije!
Na Placu se tedaj že spi,
objema povštre, prede in smrči.

Ali ko pride ura strahov,
ko odbije dvanajst zvonov,
Plàc se zgane,
z loža plane
staro, mlado,
golo, z brado,
suho, polno,
zdravo, bolno,
revno, bogato,
hlevno, bahato,
smešno, otožno,
grešno, pobožno,
tiho, glasno,
mrko, jasno,
hitro, počasno,
grdo, lépo,
gluho in slepo
urno se v koló zavrtí,
burno se okrog Štirne podí,
ringaraja,
vijavaja,
si nagaja,
se zavaja,
se razvnema,
se prižema,
se objema,
skače, se stiska,
gode, piska,
vriska, joče,
smeje se, stoče,
zviija se v kače,
še drugače —

sveta Šentomprga, saj bo kmalu
tó-le podobno, fej, bakanalu!

Tákrat pa Jakob s prstom požuga:
Konec, otroci, če ne, bo druga —!

Plàc ostrmí,
Plàc domov zbeží,
v nástil se skrije,
roka Marije
rahlo ga v sèn povije.

Luna na nebu (če je jasno, seveda)
čudom se čudi, pisano gleda,
po farizejsko sólze toči,
zjutraj, joj joj, od smeha počí.

Zdaj pa reci: je to poezija?
Kaj še, dragi — vizija, vizija!

Pekèl

Pekèl sem res, al se ne boj,
korajžno vstopi, grešnik moj!
Tu ni hudičev, ne požarov,
tu je le Angel Molinarov.

Hudičeva brv

Grdo ime: sam bognasvari!
Dela krivico ji, čast ji kvari.
Srečal na njej sem zares-dekliča,
ali nikdar nikoli hudiča.

Na fužini

Ágato so obtožili,
jo v to vòdo potopili,
rešil jo je Kosmov Janez —
kdo bi tebe, reva, danes?

Krancelj

Včasi tu gòri so šac kopali,
al so le dolge nosove nabrali.
Pride pa mož od sóli in pópra
in ti iz nič cel donžon pricopra!

Gorajte jeseni (Ob Groharju)

Postoj, postoj, ti bleđi fant,
poglej no, glej moj pisan gvant,
po njih repa se redí. —
Oj meni se mudí, mudí,

oj meni se takó mudí,
pa sam ne vem, kam me podí.
Zato pa dàj, jesén počáj,
saj pridem spet nazaj.

Sv. Mohor na Ósonku

Ko bil je Gospod prav židane volje,
pogrnil je prèdse to žlahtno polje,
za stražo je Grintavce sklical,
za rágled pa mene privical.

Loška smojka

Sedem gradov se trgalo je okrog róda Homerja,
zame potrebno to ni, dosti, da usta odprem.

Zavozlano

Koljejo v Loki štirje mesarji,
štirje mesarji, štirje lončarji.
Pravi lončarji pa niso mesarji,
naši mesarji le, tí so lončarji.

Muzejsko društvo

Grška je Efialta rodila,
Loka še hujšo reč izkotila:
leto za letom ta graja
njene razglede izdaja.

1000 (mille)

Zapel ti bom sonet, o mille, Loka,
po vseh pravilih, kot se gre in šika,
prav vse bo v redu, rima in oblika,
čeprav mi svinčnik zraven poka, poka,

čeprav srcé mi poleg, poleg joka
ob teh pravilih, rimah in oblikah,
prav vse bo v redu, v stikih in razlikah,
zapel ti bom sonet, o mille, Loka!

Al pesniki se danes ne rodijo:
napisati sonet je huda muka,
kako se reveži pri tem potijo!

Bo že, bo že, se bó že našla luka,
pa bom zastokal, mille, Loka, adijo!
Poglej no to-le reč: sonet je tukaj.

Jesenko

Boljšo pšenico sem gojil,
da bi za tebe več kruha dobil.
Meni ni treba več jesti.
Konec povesti.

Vladko

Dan na dan sem operiral,
z inštrumenti muziciral,
zraven sem, da je biló več dela,
zdravil duše brez skalpela.

Slavko

Kaj kitajski zid, kaj piramide!
Jaz naredil sem, kar ne preide,
spletel sem si neusahljivi venček:
Flisov in Ta žegnani studenček.

Andrejček

Šepal okrog si kot ranjen kos,
kar umazan, raztrgan, bos,
prosil samó si: Čika, čika!
Oh Andrejček, smrt vse zaflika.

Talec

Obriti znal si lice, svét,
si dušo pihal v klarinet,
pogumno stopil pred streline —
zdrav, zdrav na veke, Tajčkov Tine!

Za brajdo

Tukaj za brajdo, tukaj za brajdo,
sva se za róke sprevajala z Majdo.
In potem? — Ti firbec zaviti,
ali ne veš, kaj se pravi ljubiti?

Za Grebenarjem

Tukaj na jésen je vriskala ajda —
saj ni res, to je bila Majda.
Ali obé?
Kdo pa to ve!

Za gradom

Tukaj sva hitre štruklje valila,
pôtlej jih ta lačnim delila.
Majda, tedaj sva slabó operirala,
mar bi jih bila za zdaj konzervirala!

Toplice

Tukaj po Sori sva čofotala,
v produ iz peska gradove zidála,
Majda, Majda, tristo hudičev,
daj mi usta, da ne bom kričal!

Plác 34 (po starem štetju)

Tu sem se rodil,
se igral, učil,
pól sem šel po sveti —
zdaj ne znam več peti.

(Spisala Loška smojka)

Pavletu Blazniku

13—VI—1973

Virum opúsque canó — ki ni mu enakega!
Mož je iz Loke doma, ki škofja brižinska
postala posest pred tisoč je leti.
Mož je mladenič sveže podobe, krepkih moči
telesnih in dušnih — na vrhu telesnih je sil,
ki v službi nenehni duhá stvarjálnega so,
snujočega že stoletja mu pol.

Fant je pogumen, ponosen podal se
iz Loke v Ljubljano, do vzeten za pesem, gosli
in znanost, ki odkriva preteklost škofjo v Loki —
z ljubeznijo, vnemo vso predal se je Muzi Historije,
potaplja podnevi se v skrivno pisanje pradavnih;
nuja življenjska, glasbeni dar in prožno teló
ponoči v kavarni mu vodi po strunah rokó —
v rosnem pa jutru nato — hajd' peš v Loko,
čarobni goslač z violino pod pazduho. —
Sanja bedé čez Sorško poljé, mimo Bitnja,
s pogledom v hribih poljanskih in selških,
kako so živeli mu tod predniki davni
pod palico krivo frisinških škofov,
sanja, naklepa, kak' skrito njih žitje in bitje
izvabil kot glasbo iz gosli bi
pismenkam skrivnim in težkim desetih stoletij,
da zaživelo gospostvo bi loško v živi podobi,
kot nobena krajina slovenska
slikarja še našla ni v knjigi, besedi.

Fant ta gorenjski, ki pest mu je krepka,
vreden, da dalmatinski cvet je dobil —
in volja prešerna vdano sledi besedam učitelja Ljudmila, Milka,